

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Богатирьова О. В.

студентка II курсу магістратури

Інституту права, економіки і міжнародних відносин

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Нестерова К. С.***

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

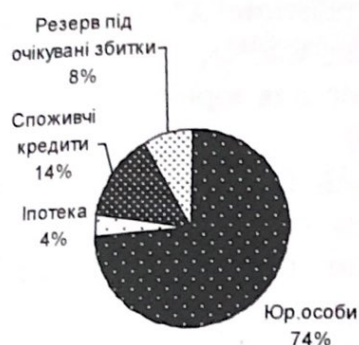
В сучасних умовах господарювання банківський бізнес в Україні вимагає швидкого реагування на зміни зовнішнього середовища, прийняття ефективних управлінських рішень, систематичної діагностики кредитного портфелю.

АТ «Креді Агріколь Банк» є одним із найстаріших учасників іноземного походження на вітчизняному ринку банківських послуг, що обумовило інтерес до

дослідження кредитної політики цього банку, визначення основних проблем та напрямів підвищення ефективності управління кредитним портфелем.

У 2018 р. відбулися значні зміни у процесі оцінки кредитних ризиків банками у зв'язку з введенням у дію МСФЗ № 9 «Фінансові інструменти» [1]. Відповідно до вимог нового стандарту банки повинні визначати обсяг резервів на основі концепції очікуваних збитків. Такий підхід сприяв підвищенню ролі фактора невизначеності у процесі управління кредитним портфелем, оскільки оцінка вірогідності дефолту та збитків від нього вимагає необхідності розробки сценаріїв, припущень та моделей очікуваного кредитного збитку та заборгованості клієнтів.

З 1 січня 2018 р. АТ «Креді Агріколь Банк» проводить оцінку кредитних ризиків протягом всього строку дії дебіторської заборгованості за МСФЗ № 9. За даними [2], у 2018 р. балансова вартість кредитів, наданих банком, становила 21 686 097 тис. грн. Найбільша частка у кредитному портфелі АТ «Креді Агріколь Банк» належить юридичним особам (20 095 628 тис. грн.). Структуру кредитного портфеля банку наведено на рис. 1.

**Рис. 1. Структура портфеля
АТ «Креді Агріколь Банк»
у %, 2018 р.***

Складено автором за даними [2]

Така достатньо велика сума обумовила необхідність розробки та реалізації АТ «Креді Агріколь Банк» внутрішньої системи контролю кредитних ризиків на підставі рейтингової оцінки «Anadefi». Для розрахунку рейтингу використовуються матриці, які дозволяють проводити порівняльний аналіз рейтингу кредитної заборгованості у процесі дії строку договору. На стадії 2 кредитна заборгованість підпадає до порогового значення рейтингу «Anadefi» («Е»).

Наприкінці кожного місяця експерти-аналітики кредитного відділу АТ «Креді Агріколь Банк» проводять дослідження кредитного ризику на предмет вірогідності дефолту. Якщо за звітній період відбулася прострочка протягом понад 90 днів, отримано судовий позив або інші події, що свідчать про зменшення кредитоспроможності клієнта, фінансовий актив буде визначено як дефолтний, віднесено до 3 стадії та знижено рейтинг з «Е» до «F» або нижче [2]. З метою оцінки очікуваних кредитних збитків у досліджуваному банку використовуються параметри, перелік яких визначається вимогами МСФЗ № 9, експертним шляхом та щорічно переглядається. Основні параметри у 2018 р. наведено у табл. 1.

Параметри оцінки очікуваних кредитних збитків
АТ «Креді Агрокопль Банк» у 2018 р.*

Таблиця 1

Абревіатура параметру	Назва параметру	Характеристика параметру
PD	Ймовірність дефолту	Вірогідність дефолту позичальника
LGD	Збиток у випадку дефолту	Частина фінансового активу, яка не буде відшкодована внаслідок дефолту клієнта
CCF	Коефіцієнт кредитної конверсії	Вірогідність відшкодування кредитного зобов'язання у разі дефолту клієнта
PRAC	Кумулятивний коефіцієнт дострокового погашення	Вірогідність відшкодування кредитного зобов'язання раніше ніж закінчення строку дії договору

Складено автором за даними [2]

Банк виділяє 5 основних груп кредитів відповідно до рівня їх кредитного ризику:

- 1) мінімальний кредитний ризик (внутрішній рейтинг для юридичних осіб – «А+»; «А»; «В+»; «В»; для фізичних осіб – $PD \leq 0,5 \%$);
- 2) низький кредитний ризик (внутрішній рейтинг для юридичних осіб – «С+»; «С»; «С-»; для фізичних осіб – $PD \leq 0,5 - 2 \%$);
- 3) середній кредитний ризик (внутрішній рейтинг для юридичних осіб – «D+»; «D»; «D-»; для фізичних осіб – $PD \leq 2 - 20 \%$);
- 4) високий кредитний ризик (внутрішній рейтинг для юридичних осіб – «Е+»; «Е»; «Е-»; для фізичних осіб – $PD \leq 20 - 100 \%$);
- 5) дефолтні клієнти (внутрішній рейтинг для юридичних осіб – від «F» до «Z»; %); для фізичних осіб – $PD > 100 \%$).

На 31 грудня 2018 р. у статистичні звітності банку вже було відображено вимоги нового стандарту та зміни внутрішньої політики контролю якості кредитного портфелю. На основі даних [2], частка дефолтних зобов'язань у кредитному портфелі розподілялася таким чином: понад 90 % – фінансові зобов'язання юридичних осіб, 1 % – іпотечні позики фізичним особам і 4 % становили споживчі кредити фізичним особам. В цілому частка дефолтних клієнтів становила трохи більше 9 %. Показник ліквідності банку за звітний період перевищував норматив НБУ та становив 167 %.

Таким чином, кредитну політику АТ «Креді Агрокопль Банк» можна вважати ефективною. У 2018 р. у порівнянні до 2017 р. кредитний ризик зменшився на 506 249 тис. грн. [2]. Перевагами кредитної політики банку є не лише наявність внутрішньої рейтингової оцінки, але і проведення дослідження портфелю кредитного ризику за кожною статтею структури кредитного портфелю. Однак недоліками політики управління кредитним портфелем слід вважати складність врахування у моделях оцінки великої кількості факторів зовнішнього середовища, що впливають на рівень кредитного ризику, наприклад, розмір збитків у разі дефолту клієнтів, невідповідність окремих прин-

ципів визначення ймовірності дефолту НБУ та МСФЗ № 9, система параметрів оцінки очікуваних кредитних збитків остаточно не сформована та інші проблеми, які мають бути усунені з метою провадження ефективної політики управління кредитним портфелем комерційного банку у сучасних умовах господарювання.

Література:

1. НБУ – про вплив МСФЗ 9 на капітал банків. Finbalance: фінанси та економіка: веб-сайт. URL: <http://finbalance.com.ua> (дата звернення: 13.10.2019).
2. Річна фінансова звітність АТ «Креді Агріколь Банк» у 2018 р. АТ «Креді Агріколь Банк»: веб-сайт. URL: <https://credit-agricole.ua> (дата звернення: 13.10.2019).